

AKATEMIAN JALKAVÄKI: KÄRSIMYSBLOGI: OPETUKSIA RAKKAUDESTA LA- JIIN

Juha Tiihonen³

Tutkijatohtori, Tampereen Yliopisto

Kuulin itse asiasta ensimmäisen kerran pari kuukautta sitten yliopisto-opettajien kahvihuoneessa tutkijakollegani tokaistessa Akatemian Jalkaväestä: *Kärsimysblogi*.

Hämmennyin. Mitäs tämä nyt oikein tarkoitti? Kommentoiko hän jotain tiettyä kirjoitusta, omia kirjoituksiani, vaiko aihetta niin sanotusti yleisellä tasolla? Kaipa täällä joku joskus on jostain valittanut. Kuin ajatukseni lukien hän täsmensi: jos kaikki on pelkkää kärsimystä, niin onkohan silloin oikeassa työssä?

Meinasin alunperin kirjoittaa tekstin, jossa kysymys jää pyörimään päähän, loukkaannun [ajan hengessä](#) melko tahattomasta vihjauksesta, pyörittelen ammatinvalintaani joka kulmasta ja väännän kokonaisuuden ylevään loppuratkaisuun, jossa kärsimys on väärinkäsitys ja oikeasti rakastan työtäni tutkijana.

Jospa palataan sittenkin ajassa takaisin syksyyn ja siihen, miksi oikeastaan olin opettajien kahvihuoneessa sinä kohtalon iltapäivänä. Olin kesällä ilmoittautunut assariksi fysiikan peruskurssille, koska se kuuluu asiaan. Tampereen yliopistossa (ja kaiketi muuallakin) tutkijatohtorin työsopimukseen ja -suunnitelmaan kuuluu virallisesti 5% eli noin 80 tuntia *opetus-
taakkaa* vuodessa. Tämä merkitsee suurin piir-

tein 6 tuntia viikossa laskareiden pitämistä yhden periodin ajan, jos sopiva kurssi löytyy.

Ja minullehan löytyy, sillä kuulun Fotoniikan tutkijakunnassa sorrettuun vähemmistöön eli suomea puhuviin fyysikoihin.

Itse toki pidän opetuksesta, koska saan päteä ja muiden on pakko kuunnella. Tein jo nuorena väitöskirjatutkijana paljon assarointia, koska silloin siitä sai vielä enemmän rahaa kuin rahoittajilta.

Silti edellisestä kerrasta oli kohtalainen kuuden vuoden tauko ja meinasi vähän jännittääkin: osaanko enää puhua fukseille? Tai *yappaa*, mitä lie. Mitä jos ne vaan häröilee koko laskarien ajan tai pitää tylsänä? Ja mikä dokumenttikamera?

Se oli oikeasti positiivista, energisoivaa jännitystä. Samaan tapaan kuin konferensseissa täytyy välillä ulostautua omasta siilosta ja altistua kansalaisille, tarkistuttaa osaaminen ja ideat, tuntea olevansa osa jotain suurempaa.

Perustutukimuksen rinnalla opetus on välitöntä ja konkreettista: opiskelijat kyselevät, äimistelevät, nauravat ja oppivat. Jos polkuintegraalien tuhkista ei nousekaan feeniksin lailla uutta Nokiaa, niin ainakin joku fuksi muistaa sen sateisen syyspäivän, kun assari myöntyi run-

³ Kirjoitus on julkaistu ensimmäistä kertaa osana Akatemian jalkaväki blogia: <https://akatemianjalkavaki.fi/2025/11/30/karsimysblogi-opetuksia-rakkaudesta-lajiin/>. Kirjoitusta on editoitu uudelleen.

nomaan kaikki tehtävät kerralla taululle, jotta ehdittäisiin ajoissa Approon.

Ihan hyvin se siis käynnistyi, ja parin viikon jälkeen sujui kuin vettä vain.

Normaali arkeni pyörii etätöiden merkeissä, joka on pienten lasten taloudessa välitöntä ja konkreettista ilman opetuksiakin. Opetusten vuoksi aloin kuitenkin reissata Tampereelle viikottain ja yöpymäänkin välissä. Kärsimysbloggaaja huomauttaisi tässä kohtaa maksavansa ekstraa siitä, että saa tehdä työtänsä ja vielä epäinhimillisissä oloissa: Jyväskylästä Tampereelle on kahdeksan tunnelia. Ah ja voi!

Rikkautta on kuitenkin tietää mitä itse tarvitsee. Opetusten varjolla pääsin näkemään vanhoja Tampereen kavereitani: yökylässä Juha Tiihonen. Syksyn aikana ehdin käydä mm. Veisun päiväkodilla, Spiikkarin siivillä, Tohlopin tynnyrisaunalla, Pyhäjärven aamu-uinnilla ja Pispalanharjun maisemareitillä. Milloin heräsin vinttikomerosta ja milloin leikkimökistä, mutta aamupalaa, nahkahousuja ja laaturomia oli aina sopivasti tarjolla. Kiitos kaikille vieraanvaraisuudesta! Nääs.

Taakka kääntyi siten hyväksi seikkailuksi (jonka lasku lankesi vaimolleni, mutta sellaista elämä on). Harmi, että viikot loppuivat kesken. Ja kuinka sattuikaan: Tampereen Fysiikan laitokselle aukesi haku yliopisto-opettajan pestiin. Vakituinen pesti, tuo tutkijan märkä päiväuni.

Laitoin paperit sisään – ja sain kutsun haastattelukierrokselle! Se oli yllättävä saavutus jos sikäli, ettei minulla ole pätevyyttä eikä assarointia kummempaa kokemusta tai meriittejä opetuksen saralla. Tämä taas johtuu siitä, etten

ole ikinä harkinnutkaan päätoimista opetusta vaan tutkimusta, aina tutkimusta.

Nyt se muuttui ja syksyn opetushuuma sai pääni pyörälle. Muutaman viikon ajan ennen haastattelua makustelin vaihtoehtoja: Monenako päivänä viikossa kävisin Pyhäjärven aamu-uinnilla? Mitä laitan päälleni isoon luentosaliin? Ei enää takkuja, ei enää pakonomaisia rahoitushakuja, ei enää kärsimystä! Mitä maksaa yksiö Pohjois-Hervannasta?

Näissä mietteissä törmäsin opettajien kahvihuoneelle, sillä halusin jututtaa kollegoitani yliopisto-opettajan työstä. ”Jos kaikki on pelkkää kärsimystä, niin onkohan silloin oikeassa työssä?”. No niinpä hei!

Ote nykyisistä projekteista, tutkimussuunnitelmista ja yhteistyökumppaneista alkoi kirvoita. Mitä minä enää julkaisuilla, jos minusta tulee opettaja? Mutta tuleeko?

Haastattelu tuli ja meni. Myös pesti meni jollekulle toiselle. No hei, eihän minulla ollut edes pätevyyttä.

Tunsin helpotusta. Ei sittenkään kahdeksaa tunnelia. Saisin sittenkin pitää oman tutkimukseni, jonka eteen olen tehnyt työtä ja kärsinyt. Haastattelusta sain kermat päältä: vapautuksen jossittelusta, opetusnäytteen dosentuuria varten, ja uuden mehukkaan Kärsimystarinan.

Mihinkäs tiikeri raidoistaan?